

Minister, zet mediators in! Laagdrempelige en duurzame conflictoplossing voor iedereen die dat nodig heeft!

Sinds het bekendmaken van de plannen van minister Sander Dekker (Rechtsbescherming) om de rechtsbijstand ingrijpend te hervormen, klinkt er luide kritiek vanuit de juridische wereld. Dit leidde zelfs tot acties van advocaten begin van dit jaar. De NMV publiceerde hierover al een uitgebreide opinie op haar website, een samenvatting hiervan verscheen begin dit jaar in de NRC.

In het Tijdschrift Conflictantering 4 publiceerde de NMV het artikel *“Mediation als vanzelfsprekende optie”* en in uitgave 5 van 2019 pleitten we voor maatwerk voor echtscheiding in het artikel *“De cliënt verdient efficiëntie en de mediator vertrouwen”*.

De meest gehoorde kritiek: mensen met een lager inkomen zijn de dupe en hebben straks geen toegang meer tot goede, onafhankelijke rechtshulp. Een begrijpelijk en belangrijk punt van zorg dat ook door mediators wordt gedeeld. Minister Dekker zal op dit punt beter dan vooralsnog het geval is geweest, moeten uitleggen hoe de effecten er straks in de praktijk uit gaan zien. Het is minder begrijpelijk dat de grotere rol die in het nieuwe stelsel mogelijk voor mediators is weggelegd, met name door advocaten als niet wenselijk worden gezien. Wanneer het namelijk daadwerkelijk om het belang van de burger gaat en om de toegankelijkheid van goede professionele hulp bij conflicten voor iedereen die dat nodig heeft, dan kunnen mediators, advocaten en andere (rechts)hulpverleners beter samenwerken dan elkaar onnodig beconcurreren.

In een goed functionerend rechtstelsel is voor zowel advocaat als mediator plek. Zoals procederen niet altijd tot een oplossing leidt, is mediation ook niet bij elke zaak de beste methode.

Het credo ‘minder procedures, meer oplossingen’ waarmee Dekker zijnherzieningsplannen presenteerde, is niet uit de lucht gegrepen. Het stelsel is aan hervorming toe.

De rechtstaat beweegt niet snel genoeg mee met de toenemende vraag naar simpele en oplossingsgerichte procedures. De reflex van partijen die met elkaar in conflict zijn, is in Nederland meestal een gang naar advocaat en rechter. Een keuze voor mediation hoort daar ook bij te zitten. Wet- en regelgeving kan er een belangrijke rol in spelen om dit eerder en nadrukkelijker bij burgers onder de aandacht te brengen.

De rechtshulp pakketten die worden ontwikkeld moeten laagdrempelig en oplossingsgericht zijn. Een paradigmashift van 'ingebrekestelling' naar 'inverbindingstelling'. Mediation is een gelijkwaardige optie – naast de gang naar de rechter.

Minister, zorg voor voldoende stimulans en financiering van mediation. Want op dit moment is de verhouding scheef en is mediation géén gelijkwaardige optie. Slechts 6% van de rechtsbijstand gaat nu naar mediation. Een gemiste kans gezien het hoge slagingspercentage waarop de Nederlandse mediationpraktijk kan bogen in conflicten van zeer uiteenlopende aard. Ook rechters zien dit in toenemende mate en stimuleren partijen de laatste jaren al steeds vaker om gedurende het proces samen tot een oplossing te komen, bijvoorbeeld via mediation.

Meer aandacht voor mediation zal uiteindelijk leiden tot een welkome herijking van onze conflictcultuur. Een conflict uit handen geven zodra het niet lukt om het zelf op te lossen is eigenlijk vreemd: vaak weet je heel goed wat de oplossing zou moeten zijn en waarom zou je niet zelf de regie kunnen houden? In een gezonde conflictcultuur hoort daarom nog een extra stap tussen het zelf oplossen en het nemen van juridische stappen. Namelijk dat je eerst nog kijkt of je er met goede begeleiding samen uit kunt komen. Kortom: laagdrempelige en duurzame conflictoplossing voor iedereen die dat nodig heeft. In zo'n stelsel is voor advocaat én mediator plek.

Hiervoor zet de NMv zich in. We lobbyen in Den Haag, we spreken met Tweede Kamerleden, we nemen deel aan de pilots en werkgroepen die Justitie ontwikkelt om invulling te geven aan een betere voorziening voor de rechtsbijstand, we leveren expertise, goede voorbeelden, schrijven opinies en denken mee. Dat doen we in samenwerking met de NMv Ambassadeurs en collega-mediatorsverenigingen. Samen kritisch én constructief.

Over NMv

De Nederlandse Mediatorsvereniging (NMv) behartigt de belangen van ruim 2.200 professionals en is daarmee de grootste beroepsvereniging voor mediators als het gaat om belangenbehartiging van mediators binnen de politiek en het bedrijfsleven. Netwerken, continue persoonlijke ontwikkeling, een betere rechtspositie van mediators en het vergroten van de markt voor mediation zijn de speerpunten van de NMv.

Voor meer achtergrond en vragen kunt u contact opnemen met:

Frederique van Zomeren, voorzitter van de Nederlandse Mediatorsvereniging - NMv via info@vanzomeren.net of 06 – 24 54 70 50